

Posudek diplomové práce Michaely Lužické
Oronymie Džbánu, Křivoklátské vrchoviny a Hořovické pahorkatiny

Poté, co byla ve dvou moderních českých slovnících místních jmen (oikonym) kompletně zpracována celá česká oikonymie, lze v domácí toponomastice posledních let pozorovat silný akcent kladený na výzkum anoikonym. Na rozdíl od tzv. pozemkových či traťových jmen a hodonym je však česká hydronymie a oronymie prostudována znatelně méně. Odhlédneme-li od Malochovy studie "Nesnáze českého horopisu" z r. 1854, jsou jedinými spolehlivými díly mapujícími naši oronymii (vedle dílčích statí a diplomových a disertačních prací, které však zůstávají v rukopise) zejména publikace J. Malenínské "Oronyma Českého středohoří" spolu s její kapitolou "Oronymie Čech" (zahrnutou do kolektivní monografie L. Olivové-Nezbedové, M. Knappové, J. Malenínské a J. Matúšové "Pomístní jména v Čechách" /Praha 1995/). Je tedy zjevné, že každý příspěvek k tomuto tématu je cenný a vítaný.

Cílem předkládané práce je představit oronymický systém Džbánu, Křivoklátské vrchoviny a Hořovické pahorkatiny, přičemž je sledována jak etymologie oronym, tak i jejich stránka slovotvorná a lexikálněsémantická. Synchronní oronymický materiál byl získán excerpací ze současných i historických děl kartografické produkce a z odborné literatury. Pro náležitý etymologický výklad a zjištění motivace autorka pracovala rovněž s dalšími prameny, z nichž byly získány relevantní údaje potřebné k interpretaci jmen. V řadě případů bylo nutné kvůli zjištění motivace jmen přistoupit k přímému průzkumu terénu. Výklady oronym pak dokumentují fotografie příslušných oronymických objektů, tvořící přílohu práce.

Jádro diplomové práce představuje oronomastikon tří zkoumaných orografických celků zahrnující 327 jmen. Sebrané doklady oronym dobře potvrzují jejich vývoj, variantnost jmen a specifika jejich fungování v komunikaci. Aby bylo v budoucnu možné porovnávat zkoumané oronymické systémy s ostatními českými orografickými oblastmi, stala se významnou součástí práce i slovotvorná analýza a sémantickomotivační klasifikace oronym, umožňující takovouto komparaci. Za jeden z kladů práce pokládám systém vzájemných odkazů mezi hesly, která mají určitou souvislost.

Ke splnění úkolů práce přistoupila autorka pečlivě, důsledně a zodpovědně. Z dokladů a informací, které měla k dispozici, vytěžila pro interpretaci maximum. Máme před sebou ukázkou důkladné a poctivé analýzy materiálu a zasvěceného i kritického přístupu k historickým pramenům a k odborné literatuře (nejen jazykovědné, ale i historické, geografické, geologické a botanické), jejichž výsledkem je ucelený pohled na oronymické systémy všech tří orografických celků. Výklady jednotlivých oronym jsou bezesporu důležitou pomůckou jak pro další oronomastické práce, tak i pro zpracovávání

Slovníku pomístních jmen v Čechách. S potěšením konstatuji, že posuzovaná práce vyhovuje nárokům kladeným na práce diplomové, a může být proto předmětem obhajoby. Hodnotím ji jako v ý b o r n o u.

V Praze dne 23. ledna 2009

A handwritten signature in black ink, reading "Milan Harvalík". The signature is written in a cursive style with a large initial 'M' and a long, sweeping tail.

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D.